

DEELNEMERS PILOT, HUN ACTIVITEITEN EN RESULTATEN

Deze resultaten zijn gerealiseerd in het project 'Fris bouwen en rijden in Rijnmond' van Bouwend Rijnmond en Stichting Stimular, gefinancierd door de stadsregio Rotterdam en Gemeentewerken Rotterdam. September 2010.

	BEDRIJF	MAATREGELEN
1	Aannemingsbedrijf N. van der Graaf (23 fte)	▪ Bandenspanningsmeter aangeschaft. Medewerkers nemen dit mee bij periodieke controles (onder andere oliepijl). (overige maatregelen) ▪ Continue aandacht voor het bewust maken van de medewerkers (geen overbodige verlichting aan etc.) ▪ Aandacht voor energiezuinigheid bij aanschaf. ▪ Minder gevaarlijk afval doordat van kitkokers alleen de koppen gescheiden worden afgevoerd.
2	Aannemers Gebr. Ouwendijk (11 fte)	▪ Bandenspanningsmeter aangeschaft. Bandenspanning van alle auto's wordt maandelijks gecontroleerd. Dat bespaart 5% op de brandstofkosten. ▪ Aandacht voor carpoolen: medewerkers worden zo gegroepeerd dat zo min mogelijk auto's naar een werk gaan. ▪ In toolboxen aandacht voor zuinig rijden. Ook folders hierover uitgedeeld aan medewerkers. ▪ Gepland: Cursus Het Nieuwe Rijden (uitgesteld). ▪ Gepland: schone en zuinige bedrijfsbussen aanschaffen. ▪ Gepland: monitoring van milieugegevens en brandstofverbruik. (overige maatregelen) ▪ Verlichting vervangen door slagvaste longlife-armaturen met zuinige T8-lampen die daglicht benaderen.
3	Aannemingsbedrijf Waalboer	Heeft niet meer deelgenomen. Waalboer had zich via Stimular opgegeven (na een energiescan bij het bedrijf, door Stimular, in opdracht van de gemeente Hellevoetsluis) en was geen lid van Bouwend Rijnmond. De reden van afhaken is niet bekend; Stimular heeft de ondernemer niet meer gesproken.
4	Ballast Nedam Bouw Regio West (215 fte)	▪ Het gebruik van aardgasauto's als leaseauto wordt (Ballast-breed) gestimuleerd. Vooral nog is dat in Rotterdam lastig, omdat er weinig vulpunten zijn. ▪ Leaserijders zijn indien beschikbaar verplicht energiezuinige Excellium brandstof te tanken. ▪ De leaseautoregeling is aangepast. Alleen nog keuze uit auto's met A, B of C-label. ▪ In een pilot rijden een aantal bedrijfsbusjes van dochterbedrijf Bouwborg op aardgas. ▪ Videoconferenties tussen de regiokantoren is nu mogelijk. De directie en de Raad van Bestuur vergaderen in principe zo. ▪ Veel communicatie naar medewerkers over CO2/duurzaamheid. O.a. een Band op Spanning actie. ▪ Onder medewerkers is de enquête "slim bereikbaar" uitgevoerd. (overige maatregelen) ▪ Overgestapt op groene stroom. Dat vermindert de CO2-uitstoot met 40%. ▪ Er is (Ballast-breed) een CO2-footprint gemaakt. Het doel

BIJLAGE 1: DEELNEMERS PILOT, HUN ACTIVITEITEN EN RESULTATEN

		is om de CO2-uitstoot in 2010 met 10% te verlagen en in 2030 met 30%. ▪ Er is een milieumanager aangesteld en een milieubeleidsplan opgesteld. ▪ Onderzoek naar zonnecellenfolie op keten (loopt nog). ▪ Onderzoek naar energieverbruik, en dan met name nachtverbruik, op bouwplaatsen (loopt nog). ▪ Voorbereiding op ISO 14001 certificering. ▪ Scan naar prestatie van gebouwgebonden installaties (loopt nog). ▪ Scan naar mogelijkheid van LED voor buitenverlichting.
5	Bokx Bouw (52 fte)	▪ Stroomlijnen van bevoorrading van de bouwplaats (volgens lean-methodiek). Hierdoor efficiencyverbetering en minder vervoersbewegingen. ▪ Volgend jaar worden nieuwe leasecontracten afgesloten, volgt het voorbeeld van aangepaste leaseregelingen van Ballast Nedam en Kanters. ▪ Aandacht voor bandenspanning in communicatie naar medewerkers. ▪ Overwogen wordt, nu de (oude) vrachtwagen i.v.m. milieuzones slecht bruikbaar is, of een vrachtwagen wel nodig is. Zeer waarschijnlijk niet en gaat ook de oude vrachtwagen weg. ▪ Planning van carpoolen bewuster. (overige maatregelen) ▪ Overgestapt op groene stroom. ▪ Verbeteren afvalscheiding op de bouwplaats. Onder andere veel kunststof gescheiden afgevoerd. ▪ Gezamenlijke tekensessies met alle betrokken bouwpartijen (o.a. onderaannemers en leveranciers) zorgt voor minder faalkosten en dus ook milieubelasting. ▪ Verbouwing van eigen pand gepland over ± 2 jaar. Er is al opgeruimd in het huidige pand, zodat de ruimtebehoefte beter ingeschat kon worden. Het nieuwe gebouw zal meer op maat zijn. Energiemaatregelen worden meegenomen.
6	Kanters Bouw en Vastgoed (198 fte)	▪ Bij een personeelsbijeenkomst is van alle auto's de bandenspanning gecontroleerd door Band op Spanning. Er zijn ± 50 auto's gecontroleerd, waarvan 60% minimaal 1 band met onderspanning had. Bij deze auto's kon ± € 800,- per jaar worden bespaard. De actie met Band op Spanning kostte € 7 tot € 8 euro per auto en verdient zich daarmee binnen een half jaar terug. Kanters gaat waarschijnlijk intern iemand aanwijzen voor maandelijkse controle (loopt nog). ▪ De leaseautoregeling is aangepast. Alleen nog keuze uit auto's met A, B of C-label. Als voor A-label wordt gekozen hoeft er geen eigen bijdrage te worden betaald. ▪ Videoconferenties met een zusterbedrijf in Amsterdam i.p.v. vergaderingen op locatie. (overige maatregelen) ▪ 10% meer gescheiden afval. ▪ Lager energieverbruik (van 2 naar 1 vestiging). ▪ TBI-breed: certificering 3^e trede CO2-prestatieladder. ▪ De kantine is verbouwd: o.a. meer isolatie en spaarlampen.

BIJLAGE 1: DEELNEMERS PILOT, HUN ACTIVITEITEN EN RESULTATEN

7	Rijnmond-Bouw (31 fte)	▪ Proef met ventielen die bandenspanning (rood/ groen) gedaan. Geen succes, niet betrouwbaar. Daarom bandenspanningsmeter aangeschaft. Bandenspanning van alle auto's wordt maandelijks gecontroleerd. ▪ Gepland: Het Nieuwe Rijden cursus (uitgesteld). (overige maatregelen) ▪ Overgestapt op windstroom van Eneco. ▪ Heeft onderzoek gedaan naar voor- en nadelen van diverse soorten verlichting (LED, HF-TL en TL). ▪ Planning van praktijkinstructies aangepast, zodat machines langere tijd achter elkaar gebruikt worden (i.p.v. vele korte periodes). ▪ Continue aandacht voor het bewust maken van de medewerkers (licht, machines en verwarming uitzetten, afval scheiden, zuinig rijden etc). ▪ Glasbak wordt alleen nog geleegd, als die vol is. ▪ Waar mogelijk bewegingssensoren voor verlichting. ▪ ISO 14001 op planning. ▪ Onderzoek naar zonnecellen (loopt nog).
8	Van Dijk Maasland (100 fte)	▪ Cursus Het Nieuwe Rijden voor 30 medewerkers. Leverde gemiddeld 10 tot 15% besparing op met een uitschieter van 20% besparing zonder verslechtering van de reistijd. ▪ Cursus "Bewust draaien" voor 10 graafmachinisten. ▪ Trainingen zuinig omgaan met ketting- en betonzaag. Ook wordt gestimuleerd om waar mogelijk met handgereedschap te werken: dit bespaart brandstof en levert minder geluidhinder op. ▪ Medewerkers worden aangesproken op Het Nieuwe Rijden. ▪ Ieder van de 100 medewerkers heeft een eigen bandenspanningsmeter ontvangen. Op het eigen tankstation is een luchtpomp geplaatst, waar medewerkers zelf hun banden kunnen oppompen. ▪ 3 nieuwe vrachtwagens die voldoen aan de Euro V-norm. Daardoor is de milieubelasting slechts met 5% toegenomen, terwijl het aantal kilometers met 25% is toegenomen (door efficiëntere inzet eigen materieel). ▪ Drie graafmachines voldoen aan de nieuwste emissie-eisen (Tier 3). ▪ Nieuwe auto's alleen nog met A, B of C-label. ▪ Overgestapt op zwavelarme rode diesel voor machines en schone Aspen-benzine voor kettingzagen, trilmachines, pompen en andere (hand) gereedschappen. Overige maatregelen ▪ Efficiëntere inzet eigen vrachtwagens en machines (wat leidt tot meer (eigen) brandstofverbruik, maar minder kosten). ▪ Nieuwe veiligheidshesjes die minder zweten. ▪ Onderzoek naar LED-buitenverlichting (loopt nog). ▪ Nieuwjaarsontbijt met ecologische en streekproducten. Relatiegeschenken met kerst waren puur natuur. ▪ Proef met LED ter vervanging van TL in kantoren. Geen vervolg omdat ook armaturen vervangen moeten worden. ▪ Onderzoek naar zonnecellen op keten (loopt nog). ▪ FSC-gecertificeerd. ▪ Voorbereiding op certificering voor Prorail CO2-ladder, ISO 26000 en/of ISO 14000.